

Mødet den 9. November 1909.

1. (J. Nr. 275—1909). Sagen angaaende Erhvervelse af de **Aabykonsortiet** tilhørende Jorder.

Formanden meddelte, at Udvalget, siden Sagen sidst forelaa til Behandling, havde indhentet Stadsingeniørens Erklæring, hvorefter det fremgik, at der ganske vist fandtes adskillige Arealer paa Kommunens Grund, der egnede sig til Fabrikskvarter, men at de fleste dog vilde være meget bekostelige at nyttiggøre. Endvidere havde Udvalget forespurgt Konsortiet, om det kunde indlade sig paa en Forhandling angaaende Prisen, som Konsortiet dog mente at maatte fastholde. Derimod var Fristen for Købet blevet udsat til den 12. denne Maaned. Yderlig var der i Sagen passeret det, at der sidste Søndag var blevet afholdt et Møde af Grundejere og Skatteydere, fra hvilket Møde der var tilstillet Raadet en Resolution, hvori Byraadet indtrængende anmodedes om at afbryde enhver Forhandling med Aabykonsortiet, idet Forsamlingen maatte anse Købet af de paagældende Arealer for baade økonomisk og teknisk uforsvarligt for Kommunen.

Magnus Nielsen havde, da Sagen sidst forelaa, sammen med 4 andre Medlemmer maattet forlange Udsættelse, fordi han ikke, paa Grund af

Bortrejse, havde haft Lejlighed til at sætte sig nærmere ind i Sagen og Udvalgets Indstilling. Da han ansaa det for heldigst, at man mest saa paa Købet fra et teknisk Standpunkt, og da han som Formand i Brolægningsudvalget vilde faa meget med de paagældende Arealer at gøre, hvis Købet gik i Orden, havde det været ham magtpaaliggende at faa Sagens tekniske Side klargjort, inden Sagen paany kom til Behandling i Raadet. Hans Indlæg i Sagen vilde derfor dreje sig om 3 Spørgsmaal: Den tekniske Side, som altsaa forelaa oplyst i Stadsingeniørens Erklæring, om Nødvendigheden af Købet, og om Kommunen havde Raad til dette. Det første Spørgsmaal, den tekniske Side, delte sig atter i fem Spørgsmaal. Det første af disse angik Jordbundsforholdene. Skønt det skulde indrømmes, at Aarstiden ikke var helt gunstig for disses Undersøgelse, havde Stadsingeniøren dog ment at være kommet til et nogenlunde bestemt Resultat, efter hvilket Engdraget viste fast Bund i 10 Fods Dybde, dog omfattede denne Undersøgelse ikke de Aaen ca. 100 Alen nær liggende Arealer. Det andet Spørgsmaal var, om der behøvedes Bolværk langs det opdæmmede Areal. Dertil svarede Stadsingeniøren absolut ja. Fløjene ved Broen havde da heller ikke kunnet staa for den Opfylding, der havde været nødvendig for at faa Broen i Niveau med Vejen. Det tredje Spørgsmaal angik Broens Beskaffenhed, om den kunde taale en Belastning af en Maskine med paahængende belastet Godstog. En saadan Belastningsprøve var ikke nogen Sinde blevet foretaget, vel nærmest paa Grund af de ugunstige Jordbundsforhold, men i denne Henseende maatte det være rigtigst at forlange Garantier. Det fjerde Spørgsmaal angik Aaens Forurening. Med Hen-

syn hertil bemærkede Stadsingeniøren, at der skulde en overordentlig stor Befolkning til paa Aabyarealerne, inden det vilde komme dertil, at Aaen vilde blive saaledes forurennet, at det kunde blive sundhedsfarligt for Byen. Til den Tid vilde Aaen vel imidlertid være overbygget. Det femte Spørgsmaal drejede sig om Byens Vandforsyning. Derom var der fra Vandværket fremskaffet Erklæring, hvorefter de nuværende Boringer og Reservoir vilde være tilstrækkelig for flere Aar, at der kunde foretages en Mængde ny Boringer, hvis det maatte blive nødvendigt, og at den nuværende Kildevandsledning var af saa store Dimensioner, at den i mangfoldige Aar vilde være tilstrækkelig til Byens Vandforsyning. — For det andet Hovedspørgsmaals Vedkommende, om Nødvendigheden af at købe Aabykonsortiets Arealer, maatte der først spørges, om det var nødvendigt at skaffe Plads til Fabrikskvarter. Dertil kunde der ganske vist svares baade ja og nej, men man havde dog ogsaa Lov til at se hen til det sørgelige Resultat af forskellige Fabriksanlæg her i Byen, saasom Glasværket og Cyklefabrikken. Disse Resultater kunde nok gøre Folk angst for at sætte Fabrikker i Gang; men skulde man ønske Plads til Fabrikker, syntes det dog mest nærliggende først at udnytte Byens vestlige Markjorder, hvortil der nu efter al Sandsynlighed vilde komme Spor. Foruden de af Stadsingeniøren paa pegede Arealer, der egnede sig til Fabriksanlæg, var der desuden en Mængde egnede Arealer, der ejedes af private. Det var derfor aldeles ikke nødvendigt at gaa til en Nabokommune for at faa Plads, særlig naar de paagældende Arealer vilde paaføre Byen en Udgift paa henved 2 Millioner Kroner, foruden det de øvrige Arealer, der skulde købes med, vilde

koste. — Med Hensyn til det tredje Hovedspørgsmaal, om Byen havde Raad til Købet, talte Stadsingeniørens Beregninger tilstrækkeligt tydeligt: Jordernes Regulering og Afgravning vilde koste 265000 Kr., Afvandingen 214000 Kr., Sporforbindelsen til Arealet 30000 Kr. Vand- og Gasledninger ind til Arealet 41000 Kr., og dertil kom 619000 Kr. til Spor, Gas- og Vandledninger paa selve Arealet. Endelig vilde der til Bolværk medgaa 50000 Kr. Med disse Tal for Øje maatte det nok siges, at der med Hensyn til Byens Udvikling i den nærmeste Fremtid vilde komme Opgaver, som det var mere magtpaaliggende at løse end at købe Aabyarealerne. Taleren saa ingen Skade i, om Konsortiet skulde komme til at konkurrere med Kommunen; vel kunde der maaske etableres et Skattely, men et saadant vilde der altid blive lige udenfor Bygrænsen, hvor langt man end flyttede denne ud. Taleren kunde efter alt det foreliggende ikke se andet, end at Byen burde sige nej til Tilbudet og lade Konsortiet selv arbejde paa Arealernes Udnyttelse. Han vilde ikke være med til at genere Konsortiet mere end højst nødvendigt, men skulde Byen ved Domstolene faa Ret i, at Broen var lagt paa dens Grund, maatte man paa den anden Side ogsaa kræve det, Kommunen havde Krav paa. Der maatte vel saa nedsættes en Kommission til at taksere den Grundværdistigning, der var foranlediget af Broen, og Konsortiet maatte saa give Byen Erstatning i Forhold dertil. Taleren sluttede med bestemt at fraraade Købet.

Jakob Jensen fremhævede ligesom ved sidste Behandling af Sagen, at dennes Brændpunkt egentlig var, om man vilde beholde Banegaardsforholdene som nu eller have dem ordnet paa en mere tidssvarende Maade. Modstandere af Købet

argumenterede sidst imod dette ved at paastaa, at et Areal paa 26 Td. Land i Mølleengen og et andet Areal paa 28 Td. Land Nord for Aaen egnede sig til Fabriksanlæg, ja et æret Medlem vilde endog have det Areal, der var bestemt til en ny Kirkegaard, anvendt til Fabrikskvarter. Deraf kunde det ses, at disse Modstandere af Købet billigede Tanken om, at Kommunen havde god Brug for Fabrikskvarterer. Efter Stadsingeniørens Beregninger vilde de omtalte 26 Td. Land i Mølleengen blive saa dyre at gøre i Stand, at hverken Stadsingeniøren eller Udvalget kunde anse det for forsvarligt at fremme Beregningen for dette Areal. De omtalte 28 Td. Land Nord for Aaen vilde efter Beregningen koste ca. 2 Kr. pr. □ Alen for at kunne gøres frugtbringende, medens dette for de dyreste af Aabykonsortiets Arealer kun vilde koste 87 Øre pr. □ Alen. Grunden mellem Ringgaden, Trælasthan og Banen vilde koste 1 Kr. 62 Øre pr. □ Alen at gøre brugbar, og Arealet ved det ny Epidemihus 1 Kr. 28 Øre pr. □ Alen. Dette sidste Areal maatte desuden fuldstændig lades ude af Betragtning, da det kom til at ligge umiddelbart opad et Hospital. Nord for Byen paaviste Stadsingeniøren et Par anvendelige Arealer, der kunde gøres frugtbringende for henholdsvis 83 Øre og 20—25 Øre pr. □ Alen, men begge havde den Fejl, at de laa meget tæt opad et Sygehus, og at der ikke kunde regnes med dem, uden at den elektriske Bane blev til Virkelighed, hvad man paa dette Tidspunkt ikke vidste med nogen Sikkerhed. Byen havde altsaa ikke andet til Fabrikskvarter anvendeligt Areal end det, der blev indvundet ved den nye Havn, og det vilde blive meget dyrt. Der var den Mærkelighed ved Stadsingeniørens Overslag, at Aabykonsortiets Areal var kortlagt med alle

Anlæg, saa det kunde ses, at Ingeniøren for dette Areal havde regnet rigtig, hvorimod de andre Arealer ikke var kortlagt paa samme Maade. Havde dette været Tilfældet, vilde Overslagene for disse Arealer sikkert have været betydelig større. Hvis Marselisborgarealet, da det blev købt, var blevet kortlagt som nu Aabykonsortiets Jorder, vilde Befolkningen sikkert have korset sig over Udgiften, hvad vel ogsaa vilde blive Tilfældet nu, hvis der udarbejdedes Overslag for et Areal der, som det i Aaby, altsaa 100 Td. Land, med de Viadukter og den Ringbane, der blev fremtvunget af den Taktik, nogle af Raadets Medlemmer førte. Hvis Kommunen købte Aabyarealet, vilde man selvfølgelig ligesom ved Marselisborgarealerne gaa gradvis frem, saa det vilde vare adskillige Aar, inden det blev nødvendigt at anvende de Kapitaler, der nu taltes om. Hr. Magnus Nielsen gjorde sig skyldig i en Misforstaaelse, idet de Arealer, der skulde købes foruden Aabykonsortiets Jord, var med i Beregningerne, men Stadsingeniøren havde desuagtet kun divideret med 100 for at finde Gennemsnitsudgiften pr. Td. Land, medens der skulde have været divideret med 154. Han saa ikke Grunden til at tage de store Beløb til Kloakanlæg med i de Udgifter, der skulde falde straks, naar Hr. Magnus Nielsen mente, det vilde vare mange Aar, inden Aaen vilde blive forurennet. Taleren troede imidlertid, at Aaen vilde forurennes af Afløbet fra Fabrikkerne, saa en Del af Kloakanlægget maatte tages med. For Byens Vandforsyning spillede Aaens Forurening ganske vist ingen Rolle, da Hovedledningen var lagt saaledes, at Vandet kunde tages oppe ved Konstantinsborg, hvis Boringerne ikke slog til, hvad Taleren ikke troede, de gjorde i det lange Løb; men derfor vilde det alligevel

være meget uheldigt af faa Afløb fra kemiske Fabrikker og W. C. i Aaen. Med Hensyn til de private Arealer ved Christiansbjerg skulde det bemærkes, at de nok vilde blive solgt, hvis man fik den elektriske Bane, men de vilde dog have vanskeligt ved at konkurrere med Aabyjorderne, da de allerede nu var oppe i en Pris af 3—4 Kr. pr. □ Alen. Dem tjente Byen desuden heller intet ved. Jo mere Byen strakte sig ud, jo mindre blev Faren for et Skattely. Skrivelsen fra det offentlige Møde talte om, at Skatteyderne ikke kunde bære de Udgifter, der vilde fremkomme ved Købet af Aabykonsortiets Arealer, men Taleren troede tvært imod, at Købet vilde lette Skattebyrden. Naar Hr. Magnus Nielsen mente, at der ingen Fabrikker kunde trives, fordi det var gaaet galt med en Del, forekom det Taleren, at en saadan Udtalelse kunde tilføje Byen stor Skade, da den kun kunde skræmme Folk. Udtalelsen var desuden ikke rigtig, da man havde Landets næststørste Fabrik her og den tredjestørste i Norden. Fabrikker kunde meget vel trives her, naar 'de blev ledet 'med tilstrækkelig Dygtighed. Paa Indbydelsen til det offentlige Møde fandtes Navne paa Folk fra de fallerede Fabrikker, som var blevet styret paa en ret uheldig Maade; saadanne Folk skulde ikke synes de rette til at tale om Skatteydernes Interesser. Med Hensyn til Prisen for Aabykonsortiets Arealer kunde Taleren tænke sig, at man i et lukket Møde overvejede et eventuelt Bud, da det næppe vilde være rigtigt overfor Konsortiet at vedtage et Underbud for aabne Døre. Maaske kunde Jorderne faas billigere, det var imidlertid ikke forsøgt.

M i k a e l J o h a n s e n hævdede, at Udvalget sidst havde erklæret, at der ikke kunde være Tale om at trykke Prisen, saa et Forsøg maatte vel

være gjort. Det vilde være rigtigst at føre Sagen til Ende for aabne Døre. Taleren kunde ikke indrømme, at der var Brug for Plads til Fabrikker, da der ingen Efterspørgsel var, og da den ny Toldlov meget vilde hæmne Fabriksanlæg. Den Efterspørgsel, der maatte komme, kunde man derfor i lang Tid tilfredsstille med Henviſning til de 34 Td. Land ved Havnen. Disse Pladser vilde ganske vist blive dyre, men ogsaa give store Fordele, saasom Beliggenhed lige ved Kaj og Spor. Vilde man ofre noget for at faa Fabrikker til Byen, kunde man jo sælge disse Havnearealer noget billigere. Hr. Jakob Jensen kom meget let over de to Gange 68 Tdr. Land ved Sygehuset, men alle disse 136 Td. Land kunde da ikke ligge umiddelbart ved Sygehuset og altsaa være til Gene for dette. Hr. Jakob Jensen havde ofte bemærket, at Byens naturlige Udvikling gik mod Syd, og det var rigtigt, men saa var det ganske mærkeligt, at alt nu skulde Vest paa. Byen havde aldeles ikke Raad til at købe Aabykonsortiets Jord og for Resten heller ikke Brug for det. Nord for »Friheden« ejede Byen 918 Td. Land og private 924 Td. Land ubebygget Areal, saa der syntes ikke at være nogen Anledning til at købe 100 Td. Land i Aaby i dyre Domme. Taleren troede ikke, man havde Lov at sige, at de fallerede Fabrikker var blevet ledet daarligt, da de Folk, der havde ledet dem, var udmærket dygtige Mænd, som havde sat mange Penge til paa Foretagenderne, og det af deres egne. Selv om Aarhus kunde faa Aabykonsortiets Jorder ganske gratis, burde man ikke tage imod dem, hvis deres Udnyttelse vilde koste de Summer, som Stadsingeniørens Overslag lød paa. Angaaende det offentlige Møde og Stemningen i Byen skulde det siges, at Byraadet havde

Forpligtelse til at lytte til Skatteydernes Raad. Hvis man vilde sige, at Vælgernes Dom var den højeste Lov, saa købte man ikke, for mindst de $\frac{9}{10}$ af Skatteyderne var imod Købet, fordi de mente, Byen ikke havde Raad. Han anbefalede ikke at indlade sig paa Handelen og at faa Sagen færdig i nærværende Møde.

M a g n u s N i e l s e n kunde godt tænke sig, at man begyndte at udnytte Byens Areal i Mølleengen, idet Ringbanen kom til at gaa over dets ene Hjørne og man savnede et Areal til Opfyldning af godt Affald. Beliggenheden var maaske ikke den allerbedste, men der kunde vel nok opføres Lagerbygninger eller lignende der. Naar Hr. Jakob Jensen sammenlignede Aabyjorderne og Marselisborg, maatte det erindres, at der var Forskel paa at købe et stort Gods for 1 Million Kr. og 150 Td. Land for 800000 Kr., særlig da Udviklingen gik Syd paa, og Arealerne der laa anderledes bekvemt. Ved Købet af Konsortiets Grund, vilde man komme af med en Mængde Penge, men ingen kunde sige noget om, naar der vilde blive Brug for en Smule af Arealet. Naar Hr. Jakob Jensen ankede over Stadsingeniørens Beregning, var dertil at sige, at det var et meget stort Arbejde for Stadsingeniøren at udføre i kort Tid, og at Aabykonsortiets Tegninger og Planer kunde benyttes for dette Areals Vedkommende. Stadsingeniøren havde næppe favoriseret det ene eller det andet Areal, saa Beregningerne vilde nok holde Stik. Alt medtaget vilde Aabyarealernes Udnyttelse koste 130 Øre pr. □ Alen og ikke 87 Øre. Regnede man de øvrige Arealer, der skulde købes, med og Kapitalisering af en mulig Indlemmelse, nærmede man sig betænkelig de 3 Millioner. Hvor der som ved Marselisborg var Tale om

mange Hundrede Tønder Land, kunde man gaa gradvis frem, men anderledes hvor der kun var 100 Tønder Land. Skulde der vise sig Trang til Fabriksplads, maatte hele Arealet bringes i Orden, naar Banegaardsspørgsmaalet var koimmet til en Afslutning. Fabrikkerne søgte iøvrigt nu udenfor Byerne, hvor Jorden var billigere.

Møller havde den Overbevisning, at man ikke trængte til Plads til Fabrikker. Det var meget rigtigt, at man ikke alene skulde tænke paa Dagen i Dag, men man skulde paa den anden Side heller ikke nære altfor sangvinske Forhaabninger, hvad man vilde gøre, hvis man troede, der blev Brug for Aabyarealerne foreløbig. I Mod-sætning til Udvalget mente han, at disse Arealer kunde købes billigere, skønt han skulde indrømme, at han ikke vidste, hvilken Maade der var spurgt paa, men Konsortiets Mænd havde dog næppe sagt det sidste Ord. Skulde der imidlertid købes, maatte det blive Konsortiets Sag selv at bære Rentetabet, da Grundene ikke var steget i Værdi, siden Konsortiet overtog dem. Man var sikkert alle klar over, hvad Nutiden vilde dømme om Købet, men det var tillige Talerens Overbevisning, at Borgerne om 25 Aar gerne vilde være af med den af Købet flydende Gæld, selv om de samtidig skulde af med Grundene. Foreløbig vilde disse i hvert Fald ikke blive nogen Indtægtskilde. Da Meningerne imidlertid var saa stærkt delte om Købet, syntes det Taleren bedst, at man af den Grund ikke modtog Tilbudet, da en saadan Sag ikke burde afgøres med en lille Majoritet, men helt enstemmig.

Laursen gjorde gældende, at Stadsingeniørens Beregninger i alle Maader kun vedrørte Konsortiets Arealer. En Sammenligning mellem Købet

af disse og af Marselisborg syntes vanskelig mulig, da Marselisborgkøbet blev besluttet med alle Stemmer mod een, og da der var stærk Stemning for det blandt Borgerne. At disse havde Sympati for denne Handel kom vel af, at Marselisborg i lang Tid var følt som en Skranke, en Spændetrøje for Byens Udvikling. En Sammenligning med Hensyn til Prisen var ogsaa meget vanskelig; Marselisborgjorderne kostede nemlig ca. 1000 Kr. pr. Td. Land, hvilket de var værd i Handel som Landbrug, men Aabyjorderne kostede 5000 Kr. pr. Td. Land, og der vilde løbe betydelige Omkostninger paa, inden der kunde sælges Byggegrunde. Spørgsmaalet var da meget en Skønssag. I Modsætning til Hr. Jakob Jensen, der mente, at Arealerne vilde blive en Indtægt for Byen, mente Taleren, de i Løbet af de første 20 Aar vilde repræsentere en betydelig Udgift, og hvad de vilde blive ude i Fremtiden, kunde ingen sige. Han kunde ikke se, at dette Køb smeltede sammen med Banegaardsforholdenes Ordning, da Banegaardens Flytning eller ej næppe kom et Skridt nærmere eller ej, hvis man købte. Handelen maatte kaldes en Spekulation, men for at spekulere saa stort, maatte man være velstaaende, hvad Byen ikke var. Selv om Købets Venner mente, de havde Ret, vilde han dog bede dem tænke over, om det alligevel ikke var lidt voveligt at købe, naar der var saa stærk Stemning derimod, som der sikkert var Byen over. Hvis dette Møde kunde resultere i, at man sagde nej til Tilbudet, vilde der gaa en Lettelse gennem Byen.

Christensen havde ikke faaet sine Anskuelser om Købet forrykket ved det, der var sket siden Sagens sidste Behandling. Han troede nemlig, at saavel den elektriske Banegaard som Gods-

banegaarden og Personbanegaarden kom til at ligge i Mølleengen. Statsbanernes Værksteder led allerede nu under Pladsmangel, saa skulde Personbanegaarden beholdes paa den nuværende Plads, maatte Værkstedspladsen yderligere beskæres. Kom Banegaardene altsaa ned i Mølleengen, vilde Grundene ved denne stige. Det var meget rigtigt, at Fabrikkerne flyttede udenfor Byen, men det var, fordi man ikke kunde skaffe dem Plads med let Adgang til Banespor paa Byens Grund. Han vilde have ønsket, at Stadsingeniørens Beregninger havde foreligget noget før, saa var de sikkert blevet lidt anderledes end nu, da de var udarbejdet, efter at Partierne om Købet havde dannet sig. Selvfølgelig var det mange Penge at binde i Arealerne, saa Taleren kunde meget godt støtte Tanken om at søge Prisen trykket noget. Maaske vilde det ogsaa være rigtigt, om man, i Stedet for at beslutte et lavere Bud i et lukket Møde, bemyndigede Udvalget til at forhandle om Prisens Nedsættelse. Til de Herrer Møller og Laursen skulde han bemærke, at han antog ikke, noget Medlem stemte uden efter sin Overbevisning.

Jakob Jensen mente, at Hr. Laursen vilde værdsætte Aabyjorderne adskilligt højere, hvis han som Taleren vilde arbejde for at ordne Banegaardsforholdene i Overensstemmelse med, hvad Baneadministrationen ansaa for heldigst. Det var meget rigtigt, som Hr. Møller bemærkede, at Indtægten ikke vilde komme straks, men i denne Forbindelse maatte det ogsaa erindres, at man havde et andet Foretagende, der vilde koste 7 Millioner Kr., som man havde arbejdet paa i 5 Aar og kom til at arbejde paa i 3 Aar endnu uden Indtægt; efter den Tid haabede man saa paa, at Indtægten vilde komme. Hvis det offentlige ikke forstod at forberede Byens

Udvikling, gik denne i Staa, og jo større Byen var, des mere forudseende maatte man være. Naar Hr. Mikael Johansen saa stærkt slog fast, at Prisen ikke kunde blive mindre, skulde han bemærke, at efter den Maade, det blev forsøgt at trykke Prisen, vilde Konsortiet have været godt gal, hvis det slog af. Kunde Prisen ikke blive mindre, var det forøvrigt Bevis for, at Konsortiet vidste, hvad Arealet var værd. Han skulde indrømme, at Købet ikke burde føres igennem uden med en jævnt ordentlig Majoritet, men var der nogen Stemning for at erhverve Arealerne, vilde han være villig til at fremsætte Forslag om Købesummen. Han skulde derfor henstille, at man ved skriftlig Afstemning saa, om der var Stemning for Købet under Forudsætning af, at Prisen ansattes, som man senere enedes om i et lukket Møde.

Harald Jensen hævdede, at Købet ikke fra hans Partis Side var gjort til en Partisag, hvori- mod det syntes noget at være Tilfældet fra anden Side. Han kunde ikke anerkende det offentlige Mødes Berettigelse til at tvinge Byraadets Medlemmer til at stemme imod deres Overbevisning, saa meget mere som der i Annoncen udtrykkelig havde staaet, at Mødet kun var for dem, der var imod Købet. Han tvivlede ikke om, at man kunde samle lige saa stort et Møde af Venner af Købet, og hvilket af disse Møder skulde Raadet saa rette sig efter. Det var meget rigtigt, at Marselisborgjorderne i sin Tid var betydeligt billigere, men den Gang var der dog en Højremand, der stemte imod. Var man ikke den Gang kommet til at handle med Minister Ingerslev, vilde Prisen sikkert være blevet ganske anderledes. Paa den anden Side maatte det ogsaa erindres, at en meget stor Del af Marselisborg aldrig blev andet end Skov og Mark,

hvorimod der paa Aabyjorderne i en overskuelig Aarrække sandsynligvis vilde rejse sig en hel Bydel. Vilde man vente med at købe disse Jorder, til man havde absolut Trang til dem, vilde man lægge en meget stor Byrde paa Efterkommerne. Alle var enige om, at Godsbanegaarden absolut maatte i Mølleengen, og i den forrige Regerings Forslag om Banegaardsforholdenes Ordning fandtes endvidere en Bemærkning om, at Personbanegaarden om senest en 15 Aar ogsaa maatte flyttes. Om en Snes Aar vilde Aabykonsortiets Arealer altsaa ligge som en Skranke for Byens Udvikling, og hvad det vilde betyde, om man skulde indlemme en Bydel, der var bygget efter Aabys Bygnings- og Sundhedsvedtægt, havde man Erfaring for fra Kunstvejdistriktet. Der blev paa det offentlige Møde talt om Byraadsmedlemmer, der var personlig interesseret i Købet af Aabyjorderne, og det var blevet Taleren sagt, at det var ham, der sigtedes til. I den Anledning skulde han blot bemærke, at den, der kunde finde de Arealer, som han ejede eller havde Part i der, maatte faa dem. Naturligvis burde en Sag som denne ikke føres igennem, hvis der ikke var nogenlunde Enighed. Han kendte imidlertid ikke, hvilken Side der havde Flertal, men kunde efter den Stilling, en Del af Byraadet havde indtaget, se, at der ikke var nogenlunde Enighed. Skønt han altsaa mente det baade nødvendigt, rigtigt og forsvarligt at købe, kunde han derfor godt tænke sig ligesom de Herrer Jakob Jensen og Christensen at stille Forslag, der sigtede til at finde en anden Form for Købet. Alle erkendte dog vist, at der i Aabykonsortiets Arealer laa et Stykke Fremtid, som man gerne skulde forme saaledes, at Efterkommerne ikke skulde bebrejde det nuværende Byraad noget.

Derfor skulde man se at arbejde sig sammen, og derfor kunde han tænke sig, at man sendte Sagen tilbage til Udvalget for at faa dette til at søge at fremskaffe Forhold, der bedre kunde skabe nogenlunde Enighed.

Mikael Johansen kunde ikke indse, at dette Forslag kunde føre til noget. Samtlige Blade med Undtagelse af »Demokraten« var imod Købet, saa han tvivlede stærkt om, at Hr. Harald Jensen kunde sammenkalde ret mange Vælgere, der var stemt for Købet. Prisen var mindst 100000 Kr. for høj. Hvis Godsbanegaarden kom ned i Mølleengen, vilde man gratis faa Borgmesterjorden afgravet, og saa vilde man have udmærket Plads til Fabrikker. Personbanegaarden kom næppe ned i Mølleengen, i hvert Fald maatte Sagkundskaben først overbevise Ministeriet om Nødvendigheden deraf, hvad den hidtil ikke havde været i Stand til. Naar Hr. Jakob Jensen kunde udtale, at han godt forstod, at Konsortiet ikke slog af Prisen efter den Maade, det var spurgt, burde Hr. Jakob Jensen selv have spurgt paa en anden og bedre Maade. Om nogle Aar kunde Arealerne sikkert købes langt billigere end nu. Skulde Sagen udsættes, maatte det være en 4—6 Maaneder, saa den ikke behøvede at jages igennem som nu, da man kun havde Frist til den 12. Vilde Konsortiet ikke slaa af paa Prisen, kunde det beholde Arealet, som der i Virkeligheden ingen Stemning var for at købe. Taleren kunde end ikke være med til at give det halve af det, der forlangtes. Sagen burde imidlertid afgøres med det samme.

Laursen skulde ikke forlænge Diskussionen, da Sagens økonomiske Side var saaledes drøftet, at enhver maatte være i Stand til at vælge sit Standpunkt, kun skulde han overfor Hr. Christensen

bemærke, at de Herrer, som ønskede Købet, ved at tage Hensyn til andres Mening, selv om de var i Flertal, kun vilde gøre noget godt, idet en saa stor Handel med en saa ubestemt Fremtid ikke burde afgøres med en kneben Majoritet. Til Hr. Harald Jensen maatte han desuden bemærke, at han havde svært ved at forstaa, at Aabykonsortiets Jorder skulde kunne blive en Spændetrøje for Byens Udvikling, eftersom der jo var Grunde imellem Byen og disse Jorder, og da man havde Kontrakt med Statsbanerne om Afgravning af disse Grunde, hvorved de kunde blive brugelige.

J a k o b J e n s e n kunde oplyse, at Borgmesterjorden og de andre vestlige Jorder kun skulde bringes i Kotehøjde med Vejen, at altsaa kun Bakketoppene vilde blive gravet af. Ringgaden, som man snart maatte til at arbejde paa, førte tvers over Aabykonsortiets Jord, som man altsaa skulde have Lov til at ekspropriere en Del af. Dette var et Moment, der maatte erindres. Hr. Mikael Johansen vidste jo meget godt, at det havde været umuligt for Taleren i Mødet med Konsortiets Mænd at sige noget om en Formindskelse af Prisen.

S i m o n s e n skulde paa Grund af den fremskredne Tid ikke komme ind paa de saglige Forhold, som desuden var uddybet grundigt af de Herrer Harald Jensen og Jakob Jensen, men skulde kun bemærke, at efter de forskellige infame Beskyldninger, der fremkom paa det saakaldte offentlige Møde, var der ingen Tvivl om, hvor Kapitalistinteresserne laa. Paa Mødet fik Modstanderne ikke Lov til at blive hørt. Naar man hørte Hr. Mikael Johansen, kom man til at tænke paa, hvad Bankdirektør Nørgaard havde sagt om Hr. Johansen.

Formanden bad Hr. Simonsen holde sig til Sagen.

Simonsen skulde saa indskrænke sig til at anbefale Hr. Harald Jensens Forslag.

Christensen mente sikkert, at Aabyjorderne blev langt dyrere, naar Banegaardene kom ned i Mølleengen.

Magnus Nielsen gjorde gældende, at Hr. Jakob Jensens Udtalelse om, at Ringgaden skulde gaa over Aabykonsortiets Jorder, var misvisende. Selv om Konsortiet nemlig ejede noget Jord paa den østlige Side af Aaen, hvad der var Taleren ubekendt, var dette ikke af Aabys Jorder, men af Aarhus Bys Markjorder.

Jakob Jensen pegede paa, at der i Tilbudet udtrykkelig gjordes opmærksom paa, at de af Weis købte Arealer hørte med.

Det vedtoges at sende Sagen tilbage til Udvalget med Henstilling til dette om at fremskaffe Ændring i Vilkaarene.

